

Obsah

	Úvod	1
1.	Pedagogické rozhodování učitelky MŠ ve výtvarné výchově	2
1.1	Informace nezbytné pro rozhodování	3
1.2	Kompetence učitelky MŠ ve výtvarné výchově	7
1.3	Vzdělávací obsah a cíle předškolního vzdělávání – RVP PV	10
1.4	Obecné a zvláštní ve výtvarné výchově v předškolním vzdělávání	11
1.5	Výtvarná výchova „integrovaná“ do všeobecného vzdělávání	15
1.5.1	Integroující potenciál výtvarné výchovy	16
1.5.2	Rizika v realizaci výtvarné výchovy v mateřské škole	28
1.6	Kroky rozvažování učitelky při přípravě výtvarné činnosti s dětmi v MŠ	30
2.	Výtvarná výchova, její cíle a prostředky realizace v MŠ	32
2.1	Co rozumíme „výtvarnou výchovou“	32
2.2	Výtvarné činnosti, učivo, cíle výtvarné výchovy	33
2.2.1	Dílčí cílové zaměření podle základních druhů lidských činností	34
2.2.2	Proměny v pojetí a cílech výtvarných činností	36
2.3	Prostředky realizace výtvarné výchovy	38
2.4	Výtvarné prostředky ve výtvarných činnostech v MŠ	40
2.4.1	Základní „repertoár“ výtvarných prostředků	41
2.4.2	Členění výtvarných prostředků	41
2.4.3	Činnosti ve výtvarné výchově – jejich didaktické uspořádání	43
2.5	Podoby výtvarné tvorby	44
2.6	Techniky ve výtvarné umělecké tvorbě a dětských výtvarných činnostech	48
2.7	Charakteristické znaky dětského výtvarného projevu v předškolním věku – jejich vývojová podmíněnost	54
3.	Didaktické prostředky přípravy a realizace výtvarné výchovy	59
3.1	Námět ve výtvarných činnostech	61
3.2	Volba výtvarného úkolu	63
3.2.1	Výtvarné úkoly a jejich typy vyjádřené akčními slovesy	66
3.2.2	Rozvažování učitelky nad výtvarným úkolem	70
3.2.3	Účelnost rozložení úkolu na dílčí úkoly a problémy	71
3.3	Obecné a speciální metody ve výtvarné výchově	72
3.3.1	Didaktické principy a vyučovací metody	72
3.3.2	Obecné didaktické metody a metody sociální pedagogiky	74
3.3.3	Metody estetické výchovy a „metody“ rozvoje tvořivosti	74
3.3.4	Speciální metody výtvarné výchovy	76

3.3.5	Metoda mostu a krizové momenty v dětském výtvarném projevu	77
3.4	Organizační stránka výtvarně výchovných činností	80
3.4.1	Organizační formy	80
3.4.2	Organizace výtvarné činnosti dětí	82
4.	Plánování činností ve výtvarné výchově v MŠ	83
4.1	Možnosti plánování ve výtvarné výchově	84
4.2	Myšlenkové mapy jako východisko plánování výtvarných činností	85
4.2.1	Další možné strategie objevování nápadů	90
4.2.2	Kde začít s výběrem a formulací výtvarného úkolu	99
4.3	Výtvarné řady jako myšlenkové modely plánu výtvarné činnosti s dětmi	102
4.3.1	Od plánování jedné výtvarné činnosti k tvorbě výtvarné řady	107
4.3.2	Výtvarné řady a kontextové zajištění výtvarných činností	113
4.3.3	Plán výtvarné činnosti a informace pro zpětnou vazbu	114
4.4	Další inspirace na výtvarné činnosti v MŠ	118
5.	Vzdělávací oblasti RVP PV doplněné se zaměřením na jeho výtvarně výchovnou složku (návrh)	124
5.1	Dítě a jeho tělo	124
5.2	Dítě a jeho psychika	125
5.2.1	Jazyk a řeč	125
5.2.2	Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	126
5.2.3	Sebepojetí, city, vůle	128
5.3	Dítě a ten druhý	130
5.4	Dítě a společnost	131
5.5	Dítě a svět	133
	Závěr	135
	Literatura	136
	Příloha 1: Na Královské cestě (výtvarná reportáž)	141
	Příloha 2: Podzim je prima, když nám není zima	146
	Příloha 3: Zima přeje pohádkám, vyprávění a fantazii	150
	Příloha 4: Když se jaro usmívá, tak nám smutno nebývá	157